

Pes, který hlídá a v případě potřeby také brání svůj revír, jedná v souladu se svou přirozeností

TEROR u zahradního plotu

Fúrie s vyceněnými blýskajícími se zuby za ploty zahrad jsou zlým snem nejen každého poštovního doručovatele, ale také jiných kolemjdoucích. Pokud se nedělní procházka změnila na strašidelnou jízdu se čtyřnohými ječícími strašidly za ploty, přestává pro citlivější spoluobčany veškerá legrace. Někteří lidé si už vůbec netroufají na ulici, na které číhají na kolemjdoucí štěkající a vrčící psi. Ptali jsme se, kde se takové chování bere a co proti němu dělat.

V domě rodiny Lünkartových je typické nedělní odpoledne. Měkká pečínka s křupavou kůrčičkou a voňavou šťávou všem skvěle chutnala. Teď mají lidé plná břicha a malá procházka na podporu trávení rozhodně nemůže být na škodu. Obvyklá trasa však už dávno ztratila na přitažlivosti. A co hůř - právě v jednom úzkém průchodu číhá ztělesněná hrůza. „Od té doby, co kolem plotu běhá tam a zpátky zuřivě štěkající ovčák, mám opravdu strach chodit kolem,“ tvrdí Lisa Lünkartová, matka dvou malých dětí. Ví sice, že pes údajně nemůže skočit přes plot, ale při pohledu na něj je přesto nejistá.

TERITORIÁLNÍ CHOVÁNÍ

Tak jako rodině Lünkartových se denně

stává mnoha lidem v naší zemi. Průběh setkání lidí a psů většinou probíhá bez následků a nehod, ale rozhodně to nijak nepřispívá harmonickému porozumění mezi chodci a majiteli psů. „Psi přitom za nic nemůžou,“ říká mnichovský cvičitel psů Franz Dalshsauer. U nich se neprojevuje nic jiného než zcela normální teritoriální chování.

Ve vědě zabývající se chováním zvířat se teritoria označují také jako revír nebo vlastní území. Většina zvířat brání svůj revír před určitými jedinci stejného živočišného druhu nebo zásadně proti všem jedincům stejného živočišného druhu kromě vlastního dosud nedospělého potomstva. K teritoriálnímu chování patří také označování vlastního revíru: trus, moč a výměšky žláz slouží jako pachové

značky, které vymezují jednoznačně hranice teritoria a které mají ostatní zvířata udržet v povzdálí. Pokud samotné pachové značky nestačí k tomu, aby zahaly nežádoucí hosty, projevuje se u vlků, psů a celé řady dalších živočišných druhů jednoznačně hrozivé chování, které vypovídá o tom, že „majitel“ jsou ochotni si svůj revír bránit ještě důrazněji. K typickému hrozivému chování patří optické i akustické signály. Jestliže se protivník nenechá zastrašit hrozivým chováním, přerůstá čistě hrozivé chování v razantní agresivní jednání.

Příčiny teritoriálního chování jsou jasné a lze je snadno vysledovat a doložit. Ve volné přírodě by agresivní chování psa, který chce svůj revír bránit před cizími, nebylo pravděpodobně nijak negativně

Zuřivý hon za automobily, běžci pro zdraví i chodci na procházce

nápadné. V moderní společnosti ale vypadají tyto okolnosti zcela odlišně: rodinní psi mají být přátelští a dobře socializovaní. Pokud někdo vlastní hlasitě štěkajícího, vrčícího psa, který cení zuby a blýská jimi na kolemjdoucí, většinou marně hledá přátele a není se čemu divit, když si vzteky soptící soused začne zvyšovat plot. Ve skutečnosti je agresivní chování (které je součástí teritoriálního chování) tím nejrušivějším a nejnebezpečnějším projevem chování psa. Agresivita se nezřídka vyostří a vyústí v několik více nebo méně závažných pokousání, a to je smutná cesta k izolaci a častokrát také k utracení psa, který - v podstatě vzato - nenese žádnou vinu.

Pes, který hlídá a v případě potřeby také brání svůj revír, jedná v souladu se svou přirozeností. Jeho chování je řízeno instinkty a lze je do přijatelných mezí odvést jedině cílenou výchovou. Čím dříve začneme s tím, že psovi vysvětlíme, že musí ve svém revíru a v jeho okolí strpět také přátele, hosty, listonoše a řemeslníky, tím lépe. Čemu se štěně naučí velmi snadno hrou, vyžaduje u dospělého psa často dlouhé měsíce intenzivní práce.

VÝCVIK

K teritoriálnímu chování patří i hlasité štěkání. Takové štěkání je často provázeno zvednutým ocasem a vzpřímenými, dopředu nastraženými ušima. Bohužel právě tyto hlasité projevy způsobují, že se majitel psa stává neoblíbený u řady spoluobčanů (především v hustě osídlených obytných čtvrtích).

Psi štěkají mimo jiné proto, aby ohlásili domnělé vetřelce. Na odlehklých usedlostech je tento způsob chování jistě žádoucí a majitelé v něm budou své psy dokonce podporovat. V obydlených oblastech však mohou být problémy s tím, že pes začne brát svoji úlohu příliš vážně. Kolonka „vetřelec“ je totiž u mnoha psů velmi široká: patří sem školní děti, pošťáci, kočky, sousedé i další psi.

Chceme-li utlumit nadměrné štěkání psa, postupujeme například takto: Jakmile pes začne štěkat, vyzveme ho, aby byl ticho. Pokud poslechne, dostane pamlsk. Pozitivní impuls se psovi vtiskne trvale do paměti a zlepšuje tak šance úspěšnosti výcviku. Jestliže pes neposlechne a štěká nerušeně dál, prostě ho ignorujeme. Jakmile ztichne, hned ho pochválíme a dostane odměnu. Také tento cvik je třeba stále opakovat během delšího období.

Pes je tímto způsobem pod kontrolou jen v přítomnosti svého majitele. Musíme ho ale naučit, aby na kolemjdoucí neštěkal

Plot je překonán a volání volnosti už nestojí nic v cestě

ani v případě, že majitel je právě z domu. Další fáze výcviku je proto zaměřena na postupné zvětšování vzdálenosti mezi majitelem a jeho psem. Jak nácvik pokračuje, majitel se postupně vzdaluje od svého psa stále dál a pokouší se i přesto mít na psa potřebný vliv. Pes se musí naučit, že domnělí vetřelci nejsou důvodem ke štěkání, i když majitel není v dohledu.

Jestliže je majitel uvnitř domu, když pes začne na zahradě zuřivě štěkat, měl by ho ihned zavolat a vyžadovat od něj povel „Sedni!“ nebo „Místo!“ Jakmile pes poslechne, důkladně ho pochválíme a pohladíme. To je způsob jak rozptýlit pozornost psa a současně mu vyslat signál, že to, co se děje mimo dům, není důležité.

HOMEOPATIE

Homeopatie zná určité léky, které mohou pomoci dosáhnout vyšší vyrovnanosti. „Trvalé štěkání, vzrušené poskakování sem a tam, kousání, bojácné vrčení - nervózním psům, u kterých selhává každá výchovná metoda, může k většímu vnitřnímu klidu pomoci dlouhodobé podávání různých léčivých rostlin. V první řadě je třeba se zmínit o třezalce, která se

podává jako čaj nebo jako tinktura. Uklidňující vliv má také meduňka a levandule (používají se stejně) a obě tyto byliny pomáhají psovi získat pevnější duševní rovnováhu,“ prohlašuje odbornice na byliny Petra Durst-Benningová. Doporučuje se také podávat psovi baldrián a přirozenou potravu bez cukru a konzervačních látek. Kromě toho by se lidé měli zamyslet nad tím, zda zvýšená agresivita psa není důsledkem napjatého prostředí. Hádky a změny v rodině mohou rychle narušit duševní rovnováhu psa.

POMOC OD PŘIRODNIHO LÉČITELSTVÍ

„Můj přírodní léčitel mi doporučil používat Bachovy květiny Beech (buk) a Holly (cesmína), vypráví majitelka psa s velmi silným teritoriálním pudem. Beech (Fagus sylvatica - buk lesní) snižuje agresivitu a výrazně zvyšuje toleranci psů. „V negativním stavu Beech reaguje pes na každou kritiku nebo napomenutí agresivně. Vrčí, cení zuby nebo dokonce kousne. Někteří psi se pokoušejí celý život bojovat se svými majiteli o postavení ve smečce (pes hledá v člověku vůdce smečky, alfa-jedince, kterého chce porazit). Ostatní psy považuje za nepřátele a napadá je bez varování.

Jestliže takového psa vychováváme v bytě, může se stát, že bude v bytě močit na protest. Dalšího psa v domě nikdy nepřijme,“ popisuje Petra Steinová, specialista na Bachovy květy.

Procházky bez vodítka jsou s takovým psem naprosto nemyslitelné. Ve smečce se svým násilnickým způsobem neustále stará o rozruch. U takové povahy je mimochodem na denním pořádku zácpa a kožní problémy. M. Ě.

Tento plot není bezpečný před psy a je přímo pozvánkou k tomu, aby hledali štěstí v dálavách